

Advies over natuurdoelanalyse Rijntakken (provincie Gelderland)

Gelaagde aanpak nodig voor natuurherstel Rijntakken, met maatregelen voor riviertakken en uiterwaarden

UTRECHT, 29 januari 2024 - De Ecologische Autoriteit heeft advies uitgebracht over de natuurdoelanalyse die de Provincie Gelderland heeft opgesteld over het natura 2000-gebied Rijntakken. Het is een zeer uitgestrekt gebied, dat vraagt om een gelaagde aanpak om de natuurdoelen te halen. De globaal opgezette NDA voorziet daar nu niet in. Voor de riviertakken Rijn, Waal en IJssel en voor de 134 deelgebieden in de uiterwaarden zijn verschillende maatregelen nodig. Tegelijk is voor betere rivierdynamiek een aanpak nodig voor het hele gebied. De Ecologische Autoriteit adviseert de provincie om een verbeterde natuurdoelanalyse te maken met een gelaagde aanpak.

De Ecologische Autoriteit is ingesteld door de minister voor Natuur en Stikstof en beoordeelt of alle beschikbare en juiste informatie gebruikt wordt voor besluitvorming over beschermde natuur. Alle provincies moeten natuurdoelanalyses opstellen waarin zij per gebied laten zien of de natuurdoelen met de huidige maatregelen worden gehaald of dat er meer nodig is voor natuurherstel. Deze onderbouwing is nodig voor de maatregelen die later worden opgenomen in provinciale gebiedsprogramma's.

Uniek rivierengebied, natuur is verslechterd

Natura 2000-gebied Rijntakken is een rivierengebied. Een voor 'Nederland deltalands' kenmerkend landschap en waardevol type natuur, uniek zelfs binnen Europa. Doelen voor belangrijke plant- en diersoorten die passen binnen het landschapstype Rivierengebied moeten daarom voorrang krijgen in de Rijntakken. Het is daarvoor belangrijk dat met maatregelen wordt gezorgd voor goede kwaliteit van bodem, water en lucht.

De Ecologische Autoriteit concludeert dat met name de graslanden en de droge bossen zijn verslechterd, net als de leefgebieden van de kwartelkoning en de watersnip. Het is zelfs niet uitgesloten dat ondanks de huidige maatregelen de situatie nog verder verslechtert. Daarom mag niet worden gewacht met extra maatregelen. De NDA noemt wel een aantal bestaande en geplande maatregelen, maar onderbouwt niet voldoende dat alle doelen daarmee kunnen worden gehaald.

Kijk ook naar andere problemen dan stikstof

De Rijntakken is niet alleen waardevol maar bovendien een zeer grootschalig natuurgebied. Het strekt zich rond de rivierarmen van de Rijn uit over drie provincies: Gelderland, Utrecht en Overijssel. In de uiterwaarden liggen maar liefst 134 deelgebieden. In totaal zijn hiervoor 59 Natura 2000-doelen opgesteld.

In de NDA is nu alleen gekeken naar de stikstofgevoelige natuur. Daarmee komen maar 13 van de 59 doelen in beeld. Bovendien zijn andere drukfactoren in dit gebied soms een groter probleem dan stikstof in de lucht. De NDA is nu zeer globaal opgezet en verwijst steeds naar het beheerplan uit 2018. Zonder samenvatting, duiding of actualisering van de informatie. En zonder in te gaan op de deelgebieden.

Advies: maak een natuurdoelanalyse op drie schaalniveaus

De Ecologische Autoriteit erkent dat het niet gemakkelijk is om voor zo'n ingewikkeld gebied een volwaardige natuurdoelanalyse op te stellen. Daarom is het advies om een gelaagde NDA te maken met drie schaalniveaus: de rivier als geheel, de afzonderlijke riviertakken en de 134 deelgebieden in de uiterwaarden. Op die manier komt beter in beeld wat nodig is voor natuurherstel.

Noot voor de redactie

Op de website vindt u de [volledige adviezen](#). Voor vragen over de adviezen en voor interviewverzoeken kunt u contact opnemen met onze perswoordvoerder: 06 43 62 34 22.

De Ecologische Autoriteit adviseert de provincie verder om de NDA aan te vullen met een landschapsecologische systeemanalyse (LESA). Ook is een evaluatie nodig van alle habitattypen en soorten waar het gebied voor is aangewezen, en niet alleen de stikstofgevoelige. Het advies is om daarvoor beter gebruik te maken van de gebiedskennis die al aanwezig is bij terreinbeheerders. Ook moet de NDA zelfstandig leesbaar en duidelijker worden, bijvoorbeeld kaarten, tabellen en grafieken te gebruiken. Samenwerken met waterbeheerder Rijkswaterstaat is nodig om de rivierdynamiek te verbeteren.

Over de Ecologische Autoriteit

De Ecologische Autoriteit is een onafhankelijk adviesorgaan met als taak om te beoordelen of de juiste ecologische informatie gebruikt wordt bij de onderbouwing van plannen voor natuurherstel, zoals natuurdoelanalyses en gebiedsprogramma's. Elk advies van de Ecologische Autoriteit wordt opgesteld door een onafhankelijke werkgroep van deskundigen uit wetenschap en gebiedspraktijk. Kijk voor meer informatie op www.ecologischeautoriteit.nl